

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 11. Telefon 360
Uprava:
— Telefon 44
se ne vračajo.
je priložiti znakom
za odgovor.

Plačano do
Ljubljana.
Licijalna knjižnica
Pavšalni franko

Madžarska nasilstva v Baranji.

KONCENTRACIJA MADŽARSKIH ČET V BARANJI.

Beograd, 26. avg. Po vestih tu-
kajšnjih listov so Madžari porabili
evakuacijo Baranje in Baje za kon-
centracijo zelo močnih oddelkov vo-
jstva na svoji meji. Zatrjuje se iz
zanesljivega vira, da se je to zgodilo
zaradi tega, da bi madžarska vojska
po svoji moči in številu uspešno ši-
fila Baranjo in Baje. Ententna komi-
sija sama je privolila v tako povečanje
madžarskih čet ob naših mejah, da bi
bile sposobne izvesti njene odloke.
Poveljnik jugoslovenske posadke ob
naši severni meji polkovnik Solak-An-
tič potrjuje, da imajo Madžari v onem
kraju desetkratno premoč. Madžari so
porabili evakuacijo Baranje in vbrali
ob madžarsko-jugoslovenski meji
tako močno vojsko, da se v bodoče
ne bi ponovil slučaj iz letošnje po-
madri, ko je bivši kralj Karl Habs-
burški bival na Madžarski in sta Če-
škoslovaška in Jugoslavija zalotili
Madžarsko tako nepripravljeno.

čin v severnem Banatu napravili Srez
s sedežem v Irigu. Za središnega načel-
nika je imenovan dr. Racz. Iz Banata
poročajo, da so Madžari na evakuira-
nem ozemlju začeli zelo grdo postopati
z našim narodom in tirajo naše lju-
di v ječe v Szegedinu.

Pelmonoštor, 26. avgusta. Od vse-
povsod javljajo o madžarskih nasil-
stvih. Naše oblasti so poslale v neko
selo 35 voz, katere so Madžari zaple-
nili. Stanje beguncev, ki so vse svoje
imetje in tudi svoje družine pustili na
ozemlju, ki so ga zasedli Madžari, je
namdse bedno. Naša vlada je ukrenila
vse potrebno, da se njihovim družinam
omogoči prehod v Jugoslavijo.

Zagreb. »Agramer Tagblatt« poroča
iz Budimpešte: Dosedaj je dognano, da
jugoslovenske čete niso zopet zasedle
szegedinskega trikota. Ta vest o baje
zopet izvršeni okupaciji mesta po Jugo-
slovenih je izšla iz vladnega lista »Nem-
zeti Ujsag«, odkoder so jo povzeli drugi
budiupeštanski listi. Proti dotičnemu no-
vinarju se je začela sodna preiskava.

Nemški drž. poslanec Erzberger ubit.

Oppenau, 26. avg. (Izv.) Državni po-
slanec Erzberger, ki se je že nekaj dni
nahajal s svojo družino v kopalšču
Griessbach, je bil ob priliki nekega iz-
leta v bližnje gore, umorjen. Njegovo
truplo kaže 12 ran, ki izvirajo od stre-
lov iz revolverja.

Griessbach, 26. avg. (Izv.) Poslanec
Erzberger se je podal s svojim prijat-
eljem državnim poslancem Dietzom na
izlet v bližnje hribe. Med potjo sta bila
napadena od 2 kmetskkih fantov. Na be-
gu sta se ločila, nakar sta omenjena
fanta preganjala poslance Erzbergerja,
za poslancem Dietzom sta pa oddala
nekaj streliv iz revolverja. Umorjeni
poslanec Erzberger ima 12 ran na glavi
in prsih. Poslanec Dietz je bil le neko-
liko ranjen ter se nahaja v bolnici v

Oppenau-u. Kolikor se je dosedaj moglo
z gotovostjo dognati, se rop na umor-
jenem Erzbergerju ni izvršil.

Berlin, 26. avgusta. (Izv.) Umor
poslanca Erzbergerja je vzbudil v tu-
kajšnjih političnih krogih, pa tudi
med širjimi sloji ljudstva veliko po-
zornost. Kar se tiče umora samega, ni
dvoma, da se gre le za posamezen čin
političnega fanatika. Tukajšnji krogi
se boje, da bo prišlo vsled tega umora
med delavstvom do velikega politič-
nega gibanja, upajo pa, da ne bodo
nastale kake resnejše komplikacije.
Znano je, da je bil na poslance Erz-
bergerja že dne 20. januarja 1920 po-
skušen atentat. Atentator je bil neki
Odvig von Hirschfeld, vendar je Er-
zberger takrat še srečno ušel smrti.

Revolucija v južni Indiji.

VEČ KOT 1000 LJUDI UBITIH.

Nauen, 26. avgusta. Po vestih iz
Londona postajajo nemiri v južni
Indiji vedno resnejši, tako da se
mora reči, da je izbruhnila revolu-
cija.

London, 26. avgusta. Iz Indije
dospede brzojavke poročajo, da je

položaj v Kalkutu kritičen. V kraj
nemirov, je bila odposlana vojna
ladja.

London, 26. avgusta. Po poročilih
o južno-indijski vstaji se je položaj
poslabšal. Ubitih je več kot 1000
ljudi.

Pomoč Rusiji.

Moskva, 26. avgusta. Pomožni
program je predvideval za mesec av-
gust dobave pet milijonov pudov
žita. Do 25. avgusta pa je dospelo
samo 1,300.000 pudov. V 24 gubernijah
je bilo oddano samo 60 % žita, v
11 gubernijah pa še manj. V raznih
krajih so kaznovali mudrije kmete z
enoletno ječo in jim zaplenili skrito
žito. Aretirali so več dobavnih komi-
sarjev zaradi zlorabe uradne oblasti
in zaradi verižništva.

Moskva, 26. avgusta. Pošiljke
posetev so se v pokrajinah, kjer raz-
saja glad, zadnje dni precej pomno-

žile. Do 23. t. m. je bilo po Volgi od-
peljanih 3,320.000 pudov, tako da se
prebivalstvu ob Volgi in Kani ni
treba bati za bodočnost.

Moskva, 26. avgusta. Mednarod-
na zveza strokovnih organizacij je
dala 30 milijonov rubljev na razpo-
lago za gađujoče v Rusiji. Ameri-
ški pomožni odbor v Tiflisu je daro-
val obleke in perilo v vrednosti pe-
tih milijonov rubljev.

London, 26. avgusta. Prvi vlak z
živili iz inozemstva je došel v gla-
dujoče ruske pokrajine.

ZASLEDOVANJE ROPARJEV V SANDŽAKU.

Beograd, 26. avgusta. Voljni min-
ster je še snoči odredil, da zasedejo
čete vsa sela v okolici Komarana in
da se pošljejo močni oddelki v zasle-
dovanje družine Huseina Boškovića,
ki je organizator napada na orožništvo
in častnike v Komoranu. Vojsko, oro-
žništvo in častnike vojvoda Koste Pe-
čanca bodo morala po odredbi zakona
o zaščiti države na svoje stroške vz-
državati zasedena sela, ki so se ude-
ležila napada na orožništvo, bodisi kot
prikrivalci, odmetniki ali napadalci.
Nocoj je odšel na pomoč en polk voj-
ske in ena gorska baterija, da zasede
okoljska sela in začne zasledovanje.
Po zadnjih vesteh so se menda od-
metniki umaknili v Hercegovino.
Radi teh poročil se je odredilo, da se
v Hercegovini organizira močno za-
sledovanje s sodelovanjem tamošnjega
prebivalstva. — Tukajšnji politični in
parlamentarni krogi so neprijetno iz-
nenadeni vsled tističnega zadržanja
muslimanskega kluba. Muslimanski
zastopniki v parlamentu in vladi so
poizkušali napraviti vprašanje radi
zadnjih dogodkov pri Prijepolju in za-
htevali, da se pošlje na lice mesta
posebna parlamentarna komisija, dognano
pa je, da je pri teh dogodkih so-
deloval muslimanski element, ki izvr-

šuje razbojništvo kot rokodelstvo. —
Razen tega je dognano, da so v zadnji
borbi odmetnikom pomagala cela mu-
slimanska sela. Zato je vlada sklenila,
da bo tu v celoti porabljal zakon o
zaščiti države. Po vsem tem se v
Sandžak ne bo poslala nobena enketa.

NEUSPEH GRŠKEGA OROŽJA.

Nauen, 26. avgusta. (Brezlično).
Agence Havas potrjuje vest, da se je
bitka, ki se je pet dni bila ob reki
Sakariji, končala z neuspehom za gr-
ško vojsko.

STAVKE NA POLJSKEM.

Varšava, 26. avg. V Poznaniu je
vest o izbruhu splošne železničarske
stavke na Poljskem povzročila sklep,
da se prekine pogajanja z vladnimi za-
stopniki in da se nadaljuje stavka.

HABSBURŠKO VPRAŠANJE PRED ZVEZO NARODOV.

Dunaj, 26. avgusta. Kakor poroča
»Neue Freie Presse«, se bo na pri-
hodnji seji zveze narodov v Ženevi
prejkoné razpravljalo habsburško
vprašanje.

ARETIRAN RUSKI PRINC.

Praga, 26. avgusta. (Izv.) Tukaj
je bil danes radi hotelskih dolgov are-
tiran ruski princ Dimitrij Trubeckoj,

KRALJEVO ZDRAVJE.

Atene, 26. avgusta. Zdravniški
bulletin od srede: Zdravstveno stanje
kralja je zadovoljivo.

PRINC GJORGJE OBIŠČE KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 26. avg. Kraljevič Gjorgje
je danes v spremstvu svojega priboč-
nika odpotoval. Odhaja v Pariz, da po-
seti svojega brata Nj. Vel. kralja Alek-
sandra, potem pa se bo podvrnil
zdravljenju, ki so mu ga svetovali zdrav-
niki še pred smrtjo pokojnega kralja
Petra. Na Francoskem bo ostal dalj
časa.

AMNESTIJA O PRILIKI KRONANJA ALEKSANDRA.

Beograd, 25. avg. Ministrstvo za
pravosodje je začelo sestavljati seznam
obsojencev, ki bodo pomiloščeni, ko
novi kralj Aleksander stopi na prestol.

DVA TESTAMENTA KRALJA PETRA.

Beograd, 26. avg. V poučenih kro-
gih se trdi, da je pokojni kralj Peter za-
pustil dva testamenta, političnega in o
razdelitvi premoženja. Oba testamenta
se bosta odprla, ko dospe kralj Aleksan-
der v prestolico.

PODALJŠANA DVORNA ŽALOST ZA KRALJEM PETROM.

Beograd, 26. avg. Dvorna žalost bo
po najnovejši izpremembi trajala leto
dni. Od dne smrti Nj. Vel. kralja Petra
do 16. februarja 1922 bo trajala globoka
žalost.

NOV PRETENDENT NA SRBSKI PRESTOL?

Zagreb, 26. avg. Listu »Agramer
Tagblatt« se javlja iz Rima, da se je v
Neapolu javil neki knez Nikola Nema-
njič, paleolog, ki trdi, da izhaja iz rodo-
vine carja Dušana, in da je izdal pro-
glas na srbski narod, v katerem izjav-
lja, da pretendira na srbski prestol.

POTOVANJE MARŠALA FRANCHET D' ESPERAY PO SRBIJI.

Beograd, 26. avgusta. Maršal
Franchet d' Espéray je danes došel v
samostan Studenica. Vrnil se bo
preko Čačka, kjer se bo sestal z
vojvodo Stepanovičem in šel preko
Valjeva na Cer - planino, kjer so
bile meseca avgusta 1914 prvokrat
potočene avstrijske čete. S Cera bo
odšel potem v Beograd, nato pa se
bo vrnil v Pariz.

KONAK KARAGJORGJEVIČEV DIJAŠKI POČITNIŠKI DOM.

Beograd, 25. avgusta. Občina
Topola je sklenila pokloniti dijaške-
mu ferijalnemu savezu konak Karag-
jorgjevičev. Ferijalni savez bo kon-
nak uporabil kot letovišče za brate
Hrvate in Slovence, nudeč jim na ta
način prilike, da bolje spoznajo naš
narod.

REORGANIZACIJA MINISTRSTVA ZA NOTRANJE STVARI.

Beograd, 26. avg. Ker je dosedanja
organizacija ministrstva za notranje
stvari obstajala na temelju uredbe, ki
je odgovarjala pokrajinski sestavi, se
bo sedaj po sklenjeni ustavi na podlagi
čl. 135 ustave izvršila reorganizacija
ministrstva za notranje stvari. V tem
zmislu se je včeraj pri ministrstvu za
notranje stvari predložil predlog. Od-
delki za Bosno, Hercegovino, Vojvodino
in Slovenijo se bodo uknili ter bodo
prešli v sestav drugih oddelkov.

MASARYKOV POTOVANJE PO MORAVSKEM.

Praga, 26. avg. (Izv.) Sedmega sep-
tembra obišče Masaryk Brno, nato Olo-
muc in druga moravska mesta.

KOMUNISTIČNI VODJE V JEČI.

Praga, 26. avg. (Izv.) Obsojeni ko-
munistični voditelji Muna, Votava in Za-
potocky so bili danes prepeljani v kaz-
nilnico Bory.

KOMUNISTIČNI ČEŠKI POLITIKI ROMAJO V MOSKVO.

Praga, 26. avg. (Izv.) Komunistična
voditelja Skalal in Vanek v kratkem
zopet odpotujeta v Moskvo.

VSTOP ČEŠKOSLOVAŠKE SOC. DEM. STRANKE V VLADO?

Praga, 26. avg. (Izv.) Načelstvo če-
škoslovaške socialno-demokrat. stranke
je sklicalo za 4. september zborovanje
strankinih zaupnikov z dnevnim redom:
vprašanje vstopa v vlado.

AMERIŠKA POMOČ ČEŠKOSLOVAŠKIM OTROKOM.

Praga, 26. avg. (Izv.) Hoover je
zbral za češkoslovaško pomožno akcijo
y. korist revali deci 100.000 dolarjev.

Na krivi poti.

Hoteli smo zamolčati žalostno dejstvo, da mesto Zagreb ni izpolnilo
svoje dolžnosti o priliki smrti kralja osvoboditelja. Toda stvar je že prišla
v javnost in potrebno je, da rečemo jasno besedo.

Večina zagrebskega občinskega sveta je sklenila, da se ne udeleži po
svoji deputaciji pogreba kralja Petra. Ta svoj sklep je vzdržala v kljub naj-
ostrejšemu protestu opozicijskih strank. In tako je prišlo k sramoti, ki jo
bo z veseljem beležilo vse sovražno nam inozemstvo, da zastopstvo svobod-
nega in kraljevega glavnega mesta Zagreba in zagrebska občina ni bila za-
stopana pri zadnjem počaščenju velikega kralja osvoboditelja.

Stud in sram mora napolniti srce vsakega poštenega Jugoslavana, ko
sliši to žalostno vest. Oni Zagreb, ki je ob priliki smrti cesarja Franca Josipa
avstrijskega takoj sklical žalno sejo, poslal na Dunaj k pogrebu svojo depu-
tacio s krasnim vencem, oni Zagreb ni smatraj za potrebno, udeležiti se po-
greba svojega kralja. Zagreb, ki je ponižno poljubljaj valpski bič avstro-
ogrski, odreka danes zadnje spoštovanje kralju, ki je uedinil v svobodi jugo-
slovsanske rodove.

Delali bi krivico Zagrebu, če bi rekli, da je ta korak odobravalo vse
njegovo prebivalstvo. Nasprotno. Verujemo in globoko smo prepričani, da ta
čin nepijetelo večina zagrebcanov najodločnejše obsoja in da je žalostno,
sramotno dejstvo zakrivil slučaj, da je prišla po neproporcionalnem občin-
skem volilnem redu zagrebskem na krmilo občine večina, ki je v svoji besni
in nerazsodni opozicijskosti izgubila vsak čut za svoje dolžnosti napram
narodu in državi. Večina v mestnem zastopstvu pa nikakor ne odgovarja
resničnemu razpoloženju zagrebskega prebivalstva in tudi oni, ki so strogi
opozicijski, odločno obsojajo ta akt skrajne nepijetete in pomanjkanja
čuta za svobodo, ki so ga zagrešili njihovi voditelji.

Na kako krivih potih se nahajajo člani večine zagrebskega mestnega
zastopstva izhaja že iz dejstva, da se opravičujejo za svoj brezprimerno ne-
sranni, zločinski korak na dejstvo, da je večina zagrebskega prebivalstva
proti sedanjim ustavi in da naj ga vladajoči krogi smatrajo za protest proti
vladi in proti sedanjemu načinu vladanja. Tudi mi smo odločno proti sedanjim
vladi in proti načinu sedanjega vladanja — toda kaj ima pokojni kralj skup-
nega z grehi sedanjih vladnih strank, kaj z nedemokratičnim njihovim re-
žimom?! Ravno mi opozicijski imamo še veliko več vzroka najgloblje
spoštovati pokojnega Petra Mrkonjića, ker on ni bil nikdar kralj avtokrat,
nikdar si ni prilaščal absolutističnih pravic, temveč se je vse svoje življenje
boril ravno za one ideale, za katerimi mora danes stremeti vsaka poštena
opozicija: za pravo demokracijo, svobodo med svobodnimi. In pijunek v
obraz poštenemu, svoje dolžnosti in državitvornosti zavedajočemu se opo-
zicijskemu delovanju, je pijunek na senco delavca-borca, ki je vse svoje
življenje žrtvoval boju proti narodni in gospodarski nadvladi, ki je stal vse
svoje dni v najostrejši opoziciji proti vsakemu nasilju. Ljudje, ki tega ne
vidijo, ne spadajo v vrste poštene opozicije, ker njih duh je zastrujen do
popolne slepote z besnim sovraštvom do vsega, kar ne nosi imena »Velika
Hrvatska«. Peter Mrkonjić pa se je boril za vse brate jugoslovsanskih plemen.

Teži srce nesrečni čin druge jugoslovsanske prestolice. Temne in težke
misli se vzbujajo in težka skrb tega na dušo. Toda v kljub temu upamo:

Zagreb bo opral madež, ki so ga vrgli nanj ljudje, ki so v strankarski
strasti zgubili svojo razsodnost.

BOLGARIJA V ANGLEŠKI LUČI.

London, 26. avgusta. »Daily Te-
legraph« priobčuje v svoji izdaji od
24. t. m. dopis polkovnika Repingtona
iz Sofije, kateri govori o obtožbah, ki
se dvigajo zoper Bolgarijo. Prva ob-
tožba se tiče intrig bivšega kralja
Ferdinanda glede njegovega povratka.
Dopis ugotavlja, da za to ni dokazov.
Stambolijski ni prijatelj Ferdinandov.
Isto je dejal Repingtonu kralj Boris.
Druga obtožba, ki govori o zvezi z
boljševiki, ugotavlja, da sicer pošil-
ljajo boljševiki svoje agitatorje v
Varno, toda sumljive zveze med So-
fijo in Moskvo se ne dajo dokazati.
Kar se tiče tretje obtožbe, to je zveze
s kemalisti, ni tu drugega, kakor dej-
stvo, da je poslanik Grčkov odpotoval
v Carigrad in Angoro, a po vladnem
zatrtilu le po trgovinskih poslih. Si-
cer je bival v Sofiji tri tedne kemali-
stični odposlanec Gezad, toda Stambol-
lijski ga ni sprejel. Nato so jeli kemali-
sti vplivati na Bolgarijo preko komi-
sije v Traciji. Četrta obtožba glede
komitskega delovanja se ne da tajiti.
Bolgarija obtožuje to akcijo in je
prošli teden proglasila komite za zlo-
čince, ker napadajo tudi bolgarske
kraje. Komitsko akcijo vodi bivši ge-
neral Protogeronov. Angleške oblasti
v Bolgariji trdijo, da vlada ne odo-
brava Protogeronove akcije.

ČESKO - POLJSKA POGAJANJA.

Praga, 26. avgusta. (Izv.) Zunanji
minister dr. Beneš je odpotoval danes
v Marjanske lazni, kjer bo vodil po-
gajanja s poljskim poslanikom Pilzem
o češko-poljskih odnosih.

KONFERENCA SREDNJEVROPSKIH DRŽAVNIKOV Z BRIANDOM?

Praga, 26. avgusta. (Izv.) Med tu-
kajšnjimi vladi blizu stoječimi krogi
se širi vest, da je Briand povabil na
skupno konferenco v Pariz dr. Be-
neša, Take Jonesca in Skirmuta.

ANGLEŠKO-IRSKA POGAJANJA.

London, 26. avgusta. Devalera je
v svojem odgovoru na ponudbo an-
gleške vlade dejal, da je predloge
angleške vlade predložil vsakemu

parlamentu, ki jih je soglasno od-
klonilo, ki pa je pripravljeno nade-
ljevati porazgovore na podlagi »vla-
de s privoljenjem vladnih«.

ALEKSANDER WEKERLE MRTEV.

Budimpešta, 26. avg. Bivši mini-
strski predsednik dr. Aleksander We-
kerle je danes umrl v starosti 73 let.

Borzna poročila.

Zagreb. Devize: Berlin izplačilo
212,25—212,50, ček 211—212, Italija
755—762, London 655—660, New-
york 176—177, Pariz 1386—1390,
Praga 213,75—214, Švica 3030 do
3040, Dunaj 17,15—17,20. Valute:
dolarji 175—175,50, avstrijske krone
18—19, marke 208—212, leji 210,
lire 755—758.

Beograd. Valute: Francoski fran-
ki 337, grške drahme 228,50, rom-
li 55,25, nemške marke 53, češko-
slovaške krone 55, bolg. levi 37,40,
avstrijske krone 4,40. Devize: Lon-
don 161, Pariz 338, Newyork 44,13,
Ženeva 765, Rim - Milan 188,50, Bu-
karešta 55,50, Praga 52,50, Sofije
36,75, Dunaj 4,29.

Praga. Valute: marke 99, švic.
franki 1426, lire 355, franc. franki
649,50, funti 1308,75, dolarji 8250, di-
narji 180,25, avstr. krone 2,62 in pol,
leji 99,87, levi 67,25, madžarske kro-
ne 21,20.

Dunaj. Valute: dolarji 1026 do
1030, marke 1223,50—1229,50, funti
3840—3860, franc. franki 8050—8090
lire 4405—4425, dinarji (tisočaki)
2284—2304, (stotaki) 2274—2284,
poljske marke 38—40, švic. franki
17,625—17,675, češke krone 1334 do
1340, madžarske krone 268,50 do
271,50, levi 815,50—825,50.

Curij. Devize: Berlin 695, New-
york 588, London 2178, Pariz 4580,
Milan 2520, Praga 705, Budimpešta
1,55, Zagreb 3,25, Varšava 0,25, Du-
naj 0,70, Bukarešta 7,12 in pol, av-
strijske krone 0,58.

Naročajte in širite „JUGOSLAVIJO“!

Izjava.

Z ozirom na včerajšnje izjavo g. dr. Zerjave v »Jutru« in na osebno gonjo »Jutrovcev« proti meni izjavljam ponovno, da nisem nikoli zagrešil nikakega delikta, niti moralnih deliktov, ki bi spadali pod kazenski zakon in niti ne dejani, ki jih kaznuje § 129 b, katerega omenja g. dr. Zerjava.

Ko so se začele razširjati o meni obrekljive govorice, sem takoj pozval v »Jugoslaviji« javno in možato, kdor ve kaj slabega o meni, da me naj ovadi sodišču. Doslej še ni nikdo vložil kakršnekoli ovadbe zoper mene, pač pa sem že jaz tožil take obrekovalce, ki so bili seveda obsojeni. Zakaj niso nastopili dokaza resnice, saj se da pri sodišču vse dokazati, ako ne v javni pa v tajni razpravi?!

V »Jugoslaviji« št. 185 dne 7. l. m. sem prosil, da naj me »Jutrovci« ali ovadijo drž. pravdniku ali pa podajo svoje podatke zoper mene častnemu razsodišču, ki ga naj sestavi načelstvo JDS in NSS. Preteklo je od tega celih 20 dni, zgodilo pa se ni niti eno niti drugo, temveč so »Jutrovci« naprej prikrito namigavali in zbadali namesto, da bi odkrito in možato nastopili.

Se danes ne vem, kdo me obdolžuje, kako konkretno dejanje sem zakrivil in kdaj se je to zgodilo. Vseled tega mi je bilo nemogoče, da nastopim proti svojim obrekovalcem. Storit sem vse, da bi dobil vpogled v tiste skrivnostne akte pujskega okr. glavarstva, a vse zaman. Največji hudoledec dobi svojo obtožnico v pogled, le za me so obdolžitve »Jutrovcev« uradna tajnost. Pokrajinski namestnik se izgovarja na centralno vlado, da ima strog nalog od nje, da naj ne izda uradne tajnosti, minister Pribičević pa tudi ne da niti vpogleda niti pojasnila in je glede nepodlitve rekel poslancu Deržiču, da ne more desavrirati pokrajinskega namestnika. Drug se izgovarja na drugega.

Kako je pa to, da ve g. dr. Zerjava, da se me dolži dejanj, ki spadajo pod § 129 b, za me je pa vse stroga uradna tajnost?!

Takšne razmere so le mogoče v brezpravni državi culukafrov in pa tam, kjer vlada samovolja par ljudi namesto zakona in pravice.

Ker torej prvotnih obrekovalcev tudi danes ne morem tožiti, vložim tožbo proti dr. Zerjavi, »Jutru« in »Pondeljku«.

Anton Pesek.

Odgovor „Jutru“.

Včerajšnje »Jutro« je stavilo name v aferi g. Peska vprašanja, ki so vsled izpuščenja ene ali dveh vrst deloma nerazumljive. V kolikor sem jih razumel, odgovarjam sledeče:

Bil sem dvakrat pri ministru Pribičeviću. Prvi dan 17. t. m., ko sem zahteval naj g. Pesku in meni pove, kaj se g. Pesku očita, ni hotel tega poslednjega sprejeti, čes, da ž njim nima nič opraviti. Potem je izjavil, da ni o stvari natančno informiran in je zato naročil, da se mu za drugi dan predložijo spisi. Drugi dan 18. t. m. je imel sicer spise pred seboj, a mi jih ni dal na vpogled, vsled česar jih tudi nisem mogel čitati. Na mojo zahtevo, naj dovoli g. Pesku, meni in še enemu zaupniku vpogled v vse spise, torej ne samo v izjavo prič, temveč tudi v druge uradne spise, iz katerih bi mogoče razvideti, kdaj in kdo je povzročil preiskavo, mi je minister odgovoril, da bi se morala vložiti pismena prošnja in da bode potem odločil, ali bo to prošnjo rešil sam, ali pa jo predložil ministrskemu svetu po predhodnem sporazumu s pokrajinskim namestnikom. Nato sem izjavil, da vložim prošnjo potem pokrajinskega

namestnika. To se je dne 25. t. m. tudi storilo.

Ivan Deržič, načelnik NSS in narodni poslanec.

Pokrajinski namestnik, Peskova afera in »Jutro«.

Jutrovce je sram svoje lastne lumparije. Ne morda, da bi jih bilo v resnici sram — tega čuta že davno več ne poznajo — toda glasovi ogorčenja, ki jih vzbujajo njihova najnovejša lo-povščina, prihaja tudi na njihova ušesa in zato bi se radi pred javnostjo nekoliko oprali in svojo lumparijo naprtili drugemu — g. pokrajinskemu namestniku.

Ze enkrat smo dokazali v našem članku »Lopovščina na višku«, da je poleg drugega »Jutro« nesramno lagalo, ko je napisalo, da je preiskavo proti g. Pesku odredil g. pokrajinski namestnik Hribar. Vkljub temu pa ima v včerajšnji svoji številki »Jutro« zopet pogum, znova nalagati javnost, da je preiskavo odredil pokrajinski namestnik in g. dr. Zerjava je bil celo tako predrzen, da je pod to očividno laž postavil svoj podpis in se s tem stigmatiziral za javnega lažnika.

Da pritiramo stvar do konca, konstatiramo: G. kralj, pokrajinski namestnik je prišel v Ljubljano 26. julija popoldne. Ako bi torej takoj drugi dan, t. j. 27. julija odredil preiskavo, bi odšel tozadevni ukaz najprej 27. popoldne v Ptuj, kjer bi bil — za hitrost naše pošte komplement. Če bi se to res zgodilo — dostavljen 28. julija popoldne, ko okrajno glavarstvo že ne posluje več. Če bi se g. načelnik pujskega okr. glavarstva dr. Pirkmajer takoj prihodnji dan t. j. 29. julija pozval priče, da naj se zgle na glavarstvu v svrhu zaslišanja, bi bil ti pozivi vročeni pričam dne 30. julija. Priče bi se mogle torej v najboljšem slučaju zaslišati šele 1. avgusta. Seveda se pri tem niti ne oziramo na priče, ki prebivajo izven Ptuja, pri katerih se mora (selska pošta) računati najmanj 3—5 dni več. Pa tega nam ni niti treba, da dokazemo dr. Zerjavovo lažljivost. Ker kot smo zgoraj ugotovili, bi se v najboljšem slučaju, pri najhitrejšem poslovanju uradov in pošte mogle najbližje, torej v Ptuj samemu stanujoče priče zaslišati šele 1. avgusta. — Akt pa je odšel iz Ljubljane dne 30. julija, torej dan poprej, kot bi bile zaslišane prve priče. G. dr. Zerjava! Kaj pravite k tej matematični ugotovitvi fizič. nemožnosti, da bi g. pokrajinski namestnik odredil preiskavo proti g. Pesku, kot ste se to v svoji včerajšnji izjavi v »Jutru« tako lepo zlagali?!

Po zgorajšnjem je torej jasno, da je popolnoma izključeno, da bi preiskavo proti g. Pesku odredil g. pokrajinski namestnik in je jasno, da so jo odredili kdo drugi. Ne mislimo, da bo »Jutro« ali g. dr. Zerjava svojo laž priznal. Odgovorili bodo le z novimi lažmi. To nas ne bo osupnilo, ker smo tega navajeni, pač pa opozarjamo naše čitatelje na dejstvo, da »Jutro« ne odgovarja na naše stvarne dokaze, da laže, temveč da mirno nosi na sebi pečat lažljivosti. Na naš članek »Lopovščina na višku«, v katerem smo s popolnoma stvarnimi argumenti dokazali, da se je »Jutro« v svoji repilki proti članku »Pred sodišče z obtožbo« skoro v vsakem stavku dvakrat zlagalo, zaman pričakujemo odgovora. Na konstatiramo, da sta »Jutro« in »Pondeljka« debelo lagala in nesramno mistificirala vso našo javnost, ko sta trdila, da je poslanec Deržič akte o Peskovi aferi čital, tudi ni nikakega odgovora. Zato naš veselje, da je danes zopet eno tako debelo laž podpisal sam dr. Zerjava, da mu damo lahko priliko tožiti nas.

da bo sodišče ugotovilo njegove moralne defekte. Saj toliko korajže bo pa ja imel.

Cudna uradna tajnost.

Iz odgovora posl. Deržiča »Jutru« in izjave g. Peska izhaja, da jima kljub vsemu trudu ni bilo mogoče doseči vpogleda v akte, na katerih podlagi se je odklonila potrditev g. Peska za ljubljanskega župana. »Jutro« in »Pondeljko« pisanje je tudi v tem pogledu prosto zlagano. Toda, kdor je čital ta dva lista zadnje čase, je opazil že pred mesecem in več skrivnostna namigavanja, ki so postajala vedno bolj in bolj določna, dokler se na koncu ni pričelo citirati paragrafov V včerajšnji izjavi g. dr. Zerjava, v kateri popisuje potek Peskove afe-re bi bilo treba pristaviti samo še številke uradnih aktov. Iz katerih je g. dr. Zerjava posnel svoje znanje in slika bi bila popolna. Nedvomno izhaja namreč iz vsega pisanja »Jutra«, katerega višek v tem pogledu tvori včerajšnja dr. Zerjavova izjava, da je veljala in morda še velja uradna »tajnost« v Peskovi aferi le za g. Peska in za zastopnike Nar. socijalistične stranke, nikakor pa ne za gospode okoli »Jutra«.

Ne bi tega omenjali, če ne bi bilo to dejstvo tako značilno za gnile razmere, ki so se v tako visoki meri pričele uveljavljati v našem javnem in političnem življenju, odkar so prišli mladoliberalni klikarji na krmilo. — Kruto žaljeni in na svoji osebni časti opljuvani g. Pesek trka povsod na zaprta vrata, da bi zvedel kdo in česa se ga obtožuje in mora šele iz »Jutra« izvedeti, kaj da na stvari je. Za blazitve pa se najde povsod ljudi, ki za dober pogled (ali pa za dobro plačilo in obljubljeno korito) izdajajo uradno tajnost. Da so bili gospodje okoli »Jutra« tako neprevidni, da v svoji besni zagrizenosti niti niso skušali prikrivati, da zanje uradna tajnost ne obstoja, zato smo jim res hvaležni. — S tem namreč so popolnoma diskvalificirali preiskavo proti g. Pesku in vrednost njenih rezultatov, ker so na indirektn način sami dokazali, da je preiskava izšla in bila vodena od strankarjev, ki so v najožji zvezi z amoramolno kliko pri »Jutru«.

Je dobro za razčiščenje razmer in za pouk naši javnosti, da se pribije to dvojno mero uradne tajnosti. In dobro je tudi, da se vsako gnilo telo ruši in v doglednem času mora razpasti vsled svoje lastne gnilobe. Ta proces gre tudi pri naši mladoliberalni kliko polagoma sicer, toda nevdržno in gotovo k svojemu koncu.

100.000 K za eno pričo.

Na to naše razkritje »Jutro« previdno molči, le g. dr. Zerjava pravi, da mu ni treba zatrevjati, da mu ni nič znanega ne o taki ponudbi in ne o čeku. Ne upa si pa povedati, da naše navedbe niso resnične. Pozivamo »Jutro«, da naj jasno pove, ali je res ali ne, da je prišel k žel. uradniku g. V. v Zagrebu g. Tr. iz Ljubljane, mu ponujal ček za 100.000 K, če kaj izpove zoper g. Peska in da je dejal, da pride po naročilu gg. dr. Zerjava in Praprotnika in da ima ček od njiju.

Stotisoč kron za podkupovanje ene same priče! Naj povejo »Jutrovci«, koliko so potrošili v Ptuj za skrivnostne priče in če je bil deležen kake nagrade tudi dični g. dr. Pirkmajer.

Stvar se bo razčistila in bodo razkrinkani jugoslovanski Friedjung-Friedjung je nemško avstr. profesor-»učeniak«, ki je svojčas na za-

hfevo avstr. vlade potvoril neke dokumente, ki so igrali važno vlogo v zagrebškem veleizdatniškem procesu. Sam Masaryk, sedanjí predsednik češke republike, je prišel takrat v Zagreb, da je stvar preiskal in po dolgem trudu razkrinkal uradne dokumente profesorja Friedjunga. Avstrija se je v boju zoper Slovane posluževala potvorbe uradnih listin in uradnih ugotovitev in po njenem zlo-

glasnem zgledu delajo sedaj »Jutrovci«, da se ohranijo na vladi. Vsa avstrijska javnost je bila takrat razburjena in Friedjungovo ime je postalo znano, kakor bo ime g. dr. Pirkmajerja in »Jutrovcev«. Ziveli jugosl. Friedjung! Stotisoč kron za eno pričo, če ne gre ceneje; ako pa je premalo, dajo še več, samo da se ubije političen nasprotnik.

Gospodarstvo.

Konferenca inspektorjev dela.

Kakor smo že poročali se je vršila pretečene dneve in sicer od 17. do 21. t. m. v Slavovskem Brodu letna konferenca inspektorjev dela. Ta ustanova, v bivši avstro-ogrski monarhiji pod imenom obrtno nadzorništvo poznana, sedaj preurejena pod imenom (inspekcija rada) se je v kratki dobi enega leta razvila v mogočno organizacijo, ki ima v vseh delih države svoja razsodišča. V kraljevini Srbije obstoje štiri, v Bosni štiri, v Dalmaciji 2, v Vojvodini 2, v Sloveniji 3 in v Hrvatski in Slavoniji 1 inspekcija dela. Razun v zadnje imenovani pokrajini, se je v vseh pokrajinah že ustanovilo približno zadostno število teh nadzorniških oblasti; žalibog v Hrvatski in Slavoniji inspekcijiska dela še ne poslujejo v predvidenem obsegu — zamišljeno je v tej pokrajini pet inspekcij dela — ker primanjkuje tehnično izvežbanega osebja.

Na omenjenem kongresu so bili zbrani vsi inspektorji dela cele države, razun dveh iz Slavonije, ki sta bila radi bolezní odsotna. Na dnevnem redu konference sta bili kot jedni točki obravnave: pravilnik za varnost delavstva v vseh obrtnih in industrijalnih vrstah in novi delavni red, veljajoč za vse pokrajine države. Prvi predmet je najvažnejšega pomena tako za celotno delavstvo, kakor tudi za našo industrijo. S tem pravilnikom se je ustvarila enotna podlaga vseh varnostnih predpisov, ki so bili do danes v vsaki pokrajini različni, zaščitilo se je delavca po vseh podjetjih in po vseh pokrajinah po enotnem sistemu, kar bo izdatno olajšalo socijalni položaj delavstva, katero nosi svojo delavno silo v nove kraje, a na drugi strani se bodo industrijalna in obrtna podjetja postavila na solidnejšo delavno podlago. Seveda je tudi za vso državo enotni delavni red velike važnosti, ker se z njim v mnogih krajih odpravijo uprav kaotične razmere delavnih pogojev.

Kongresa se je udeležil tudi minister socijalne politike g. dr. Kukovec, ki si je pri tej priložnosti v podrobnostih informiral o socijalnem položaju delavstva v celi državi. G. minister je ugotovil soglasnost naziranj vseh inspektorjev dela, prav posebno v pogledu neugodnega položaja industrijalnega delavstva in socijalnopolitičnih zahtev vesga delavstva.

Na kongresu se je ugotovilo, da je največje važnosti in splošna zahteva, da se čimprej upeljuje v vse državi in v vseh podjetjih delavski zaupniki in sicer v obliki, kakor isti že v Sloveniji in Bosni poslujejo.

Splošno je bilo mnenje, da je potreba nujna, da se odpravijo delavske knjižice in uvedejo za celo državo enkratne delavske legitimacije, da se zakonskim potom uveljavijo stalni in urejeni delavski dopusti, regulirajo razmere glede praznikov in da posveti država vajejnem vprašanju z ustanovitvijo vajejnških domov in urejenega vajejnškega pouka najresnejšo pazljivost in hitro odpomoč.

Za razvoj našega narodnega gospodarstva je bil kongres največje važnosti. Najnujnejša je sedaj naloga države in vseh prizadetih krogov, da

se povede ugotovitve kongresa v dejstva in da se čimprej ustanova inspekcije dela izpopolni, da bo po celi državi mogla enako poslovati v korist delavstva in narodnega gospodarstva.

Investicijsko posojilo. V odboru finančnega ministarstva in bančnega sindikata so končane priprave za otvoritev novega 7 % nega investicijskega posojila za pol milijarde dinarjev. Vpisovanje se bo pričelo 1. septembra in bo trajalo v vseh največjih denarnih zavodih do vstevši 30. septembra. Obveznice se bodo glasile na 100, 500 in 1000 dinarjev.

Novo osnovana produktna borza v Novem Sadu začne poslovati v torek, dne 30. avgusta ob 11. uri dopoldne. (6928.)

Jugoslovansko - italijanska komisija za ribolov deluje sedaj v splitski luki. Dosežen je že nekak sporazum in se pogajanja uspešno nadaljujejo.

Oddaja prekladanja in skladanja soli in ostalih monopolizovanih predmetov v Bosanskem Brodu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 10. septembra t. l. v pisarni upravnika državnih monopolov. Količina, ki se ima prekladati in skladata znaša okoli 1000 vagonov in sicer osemsto vagonov soli in dvesto vagonov tobaka v enem letu. Te količine so namenjene raznim monopolskim postajam. Pravico udeležiti se te licitacije imajo samo podaniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta oddaja zakupa bo veljavna za dobo enega leta od dneva ko bo pogodba podpisana. Interesenti, ki se hočejo udeležiti te licitacije, imajo položiti pri depositar blagajni 50.000 dinarjev kavicje v gotovini ali z garancijskim pismom. Tozadevni pogoji so na vpogled pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. (6928.)

Nabava 90.000 kg železne pločevine. Direkcija državnih železnici v Sarajevu (uprava materijala) razpisuje potom javnega natečaja nabavo pločevine v debelosti 7 mm dvajset-tisoč kg, 1 mm deset tisoč kg, 1 mm pol mm štrideset tisoč kg, 3 mm pet tisoč kg in 5 mm deset tisoč kg, skupaj devetdeset tisoč kg. Ponudbe je pošiljati gori imenovani direktiji v zaprtih kuvertah (zavitkih) z označbo »Ponuda za železni lim (pločevino)«, na razpis br. 24.123 najkasneje do 12. septembra t. l., 12. ure dopoldne. Cene je nastaviti vstevši vse stroške do poljubne postaje v kraljevini. Razpis je interesentom pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled. (6890.)

Nabava amonijevega solitra in žvepla. Uprava smodnišnice v Kamniku je razpisala tajno licitacijo za nabavo trideset tisoč kg amonijevega solitra in dvajset tisoč kg žvepla. Licitacija se vrši pri gori imenovani upravi dne 15. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne. Na ponudbe, ki bi ne bile pravilno sestavljene in bi ponudniki prej ne položili predpisane kavicje, se ne bo oziralo. Garancijska pisma morajo biti registrirana in ne smejo biti omejena na določen čas. Pogoji za ta razpis so interesentom na vpogled v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. (6889.)

GUY DE MAUPASSANT:

Sodček.

(Konec.)

Chicot pa se ni dal prepričati. »Ne, stara, trdna ste kakor kamen in kost. Zivela boste najmanj 110 let. Pazite, še k mojem pogrebu pridete.« Ves dan jima je potekel med takim in enakim govoričenjem.

Ker stara ni popustila, je krčmar končno privolil, da ji bo plačeval po zo srebrnikov.

Nastopni dan sta podpisala kupno pogodbo. In stara Magloire si je pribarantala poleg tega še 10 vrčev jabolčnika.

Prošla so tri leta. Stara se je držala imenitno. Postarala se ni niti za dan. Chicot je bil ves obupan. Zdelo se mu je, da plačuje rento še pol stoletja, da ga je starša prevarila, osleparila in da ga pošene na boben. Obiskoval jo je tuintam, kakor gre kmet poleti na polje, da vidi ali je žito že dozorelo. Sprejemala ga je vedno z globlo v očeh, kakor da bi se blagovala, da mu je tako zagodla. On pa je sedel vedno čim preje v svoj voziček

in klet: »Kaj te še ne bo vrag vzal, stara kavka!«

Krčmar ni vedel, kaj naj stori. Kadar jo je videl, bi jo najraje zadavil. Čutil jo je z vsem glupim, divjim sovraštvom kmeta, ki so ga okradli.

Potem je premišljeval, kako bi jo izvil.

Nekoč jo je zopet posetil in si je mel roke, kakor takrat, ko je skušal prvič, da jo pregovori k prodaji.

Ko sta nekaj minut kramljala, je rekel: »Povejte mi vendar, mati, zakaj nikoli ne obedujete pri meni, ko pridete v Epreville? Saj že žerike otresajo radi tega. Govore, da sva se sprla, in to me žali. Saj vendar veste, da vam pri meni ni treba plačati, meni vendar ni nič radi ubogega kosila. Ako Vas tedaj veseli, kar kmalu pridite, zelo mi bo ljubilo.«

Stara Magloire se ni dala dolgo prositi in ko se je pripeljala nastopni dan s hlapcem Celestinom na trg, je postavila svojega konja brez obotavljanja v hlev kuma Chiceta in zahtevala obljubljeno kosilo.

Krčmar je žarel od veselja, ji stregel kakor dami in ji ponudil vsega, kar je premogla njegova kuhinja,

Toda jedla je le malo, ker je bila od mladih nog navajena na preprostost in je živila le od juhe in kruha z maslom.

Chicot jo je razočaran silil. Tudi piti ni hotela in se je zahvalila za kavo.

Vprašal jo je: »Toča čašico ga boste?«

»To raja« je odvrnila, »zopet to pa nisem.«

Zaklical je na ves glas v gostilniško sobo: »Rozalija, prinesi najboljšega, tistega, ki ima na steklenici tri zvezde!«

Dekle je prišlo z veliko steklenico, ki jo je krasil papirnati list vinske trte. Natočil je dve čašici.

»Sedaj pokusite, mati, to je dobro!«

Zena je začela arkatati čisto počasi in v malih požirkih, da bi bilo dalje časa prijetno. Ko je izpraznila čašico do zadnja kapljice, je vzkliknila: »To je pa res dobro, moram reči!«

Ni se izgovorila tej besedi, že ji je natočil Chicot drugo čašico. Hotela se mu je zahvaliti, pa bilo je prepozno. Izpila je tudi to čašico počasi kakor trva

Nagovarjala jo je, naj izpije še čašico, a ni hotela. On ni prenehal siliti vanjo s svojo ponudbo.

»Pijača teče kakor olje in je mila kakor mleko. Izpijem je deset dvajset čašic, ne da bi čutil. Saj steče po grlu kakor sladkor. Zdi se, žlovek, kakor da se razkadi na jeziku, ne glava, ne želodec ne čuti ničesar. Ni voljega za zdravje.«

Ker ji je pijača teknila, jo je izpila še pol čašice.

Tedaj je vzkliknil Chicot prevzet svoje velikodušnosti: »Ako vam je prav, vam podarim sodček te pijače. Hočem vam pokazati, da sva dobra prijatelja.«

Stara žena ni zavrnila in se vrnila v rožičah domov.

Drugi dan je prišel krčmar na pristavo k materi Magloire in pripeljal na vozičku z železom okovan sodček. Takoj je morala pokusiti, da se prepriča, da je to isto keno žganče, ki ga je pila včeraj. Ko ga je vrnila zopet tri čašice, ji je dejal pri odhodu: »In ko sodček izpraznita, imam žganja še nič se ne sramujte. Ni mi za sodček žganja. Čim prej bo prazen, tem bolj me bo veselilo.«

S temi besedami je skočil na svoj voziček.

Čez štiri dni je bil zopet tu. Stara je sedela pred vrati in drobila kruh v juho.

Pristopil je tik nji in ji govoril v obraz, da bi mogel zadihati njeno sapo. Iz njenih ust je prihajal duhi po alkoholu in njegov obraz je oživel.

»Ali mi privoščite čašico?« je vprašal čez nekaj časa.

Trčila sta parkrat.

Kmalu se je raznesla po okolici, da mati Magloire na tihem pije. Našli so jo sedaj v kuhinji sedaj na dvorišču, včasih gojo na poti v okolici, pijano kakor čep. Prenesli so jo domov.

Chicot je ni več obiskoval in ako se govorilo o njej, je mrmljal temnega obrazja. »Ali ni žalstno, ako se človek v teletih navadi kaj takega! V če je človek take star, mu ni več pomoči. Slabo bo končala.«

Res je slabo končala. Umrla je prihodnje zimo o božiču, ko je nekoč vsa pijana obležala v snegu.

Kum Chicot je podedoval posestvo in dejal: »Nemorete! Ako bi se ne bila zastrupila, še deset let bi lahko gospodarila na svojem.«

Dnevne vesti.

Ministrski svet je soglasno odobril stališče ministrstva glede nepoprtdive g. Peska ljubljanski županom. To poročilo pompozno včerajšnje »Jutro«. Če je res ministrski svet vzel poročilo ministra Pribličeviča na znanje ter odobril soglasno nlogovo stališče, kakor poročila »Jutro«, je krila celokupna vlada popovščine mladoli-beralceve ter bo zato dajala odgovor par-lamentu. Nasse je, da jo bodeta poklicala poslanca Janno na odgovor in videli bomo, kako se bo vlada opravičevala. Demokrati so zagrešili že toliko popovščin, da si mi-slijo, ena več ali manj, kaj za to. Prepričani da smo, da v boju zoper to popovščino pos-lanca NSS ne bodeta osamljena.

Dr. Zerjavova stranka. V včerajš-njem »Jutru« piše dr. Zerjav, da je šel v javnost z izjavo zoper g. Peska »vsled na-padov na mojo stranko«. Sedaj vemo, da ima dr. Zerjav svojo stranko, ki jo sam imenuje »mojo« stranko. Ali je to JDS?

Prenos zemeljskih ostankov Ivana Endlicherja iz Grada v domovino. Družba celjskih Sokolov in beogradskih Slovencev, zbrana po oslješkem zletu v Beogradu, zlo-žila je na pobudo g. Kravosa 320 K in mi ta znesek izročila v gorjni namen. Darovate-ljem se najiskrenejše zahvaljujemo. Dr. Anže Novak.

Popravek. V včerajšnjem članku »Minister - odvjetnik dr. Kukovec« se mora pravilno glagoliti v tretjem odstavku prvi stavek: »Sicer pa inkopatibilnost ne iz-vira samo iz zakona, temveč tudi iz dej-stva, da človek, ki predstavlja in izvršuje državno in posebno še upravno oblast (IV. in VIII. odelek naše ustave), ne sme ob-tenom pred državnimi oblastmi proti plačilu nastopati privatne interese«.

Cegav državljani je princ Windsch-krätz? Princ Windschkrätz se je zatkel v nekatere ljubljanske dnevnike, kjer trdi, da je italijanski podanik. To je mistifikacija, ker le dosedaj za Italijo ni bil opiral se ni. Če torej ni italijanski ne jugoslovanski državljan, mora biti le avstrijski. Res pa je, da uživa pri lažjih oblastih vsled svojih zvez vse pravo mogoče ugodnosti.

Ponarejeni stolirski bankovci. Na Stari Vrhniki in v okolici nekateri ljudje še vedno nakupujejo razne izdelke naše tobač- ne režiije, katere potem »kotrabanterij-« uhtopljajo v Italijo. Pri taki kupčiji so se zadnji čas zelo opekli tri družine. Tem so namreč thopaki, ki so bili deloma Sloven- ci, deloma Italijani, plačali za tobak 1500 lit v stolirskih bankovcih. Ko so pa ti ljudje hoteli menjati stolirske bankovce v bankah, se je dogadalo, da so bankovci ponarejeni. Pri nas baje kroži že veliko število ita-lijanskih ponarejenih bankovcev, se opozar- ja, naj bodo ljudje pri sprejemanju tujih bankovcev zelo pazljivi.

Ukinjenje »uputnic« (poštinskih nakaz- nic) v kronski veljavi. Po razpisu kr. mini- strstva za pošto in brzojav od 17. avgusta t. l. broi 49.625 razglašamo: Ker se finančno ministrstvo ne protivi, da se napiše znesek pri tuzemskih poštah vplačnih nakaznic (uputnic) samo v dinarski veljavi, odrejamo, da se dne 1. septembra t. l. vplajalo poštinih nakaznic v kronski veljavi ukinjelo in da se njihova vrednost (znesek) od tega dne dalje znača v dinarski veljavi ter da se vrši vplačilo nakaznic samo v dinarski veljavi. Razume se, da se morajo vršiti izplačila po- štinih nakaznic ter njihov vpis v »Račun iz- plačanih nakaznic«, odnosno v »dohodno knji- go poštinih nakaznic« tudi samo v dinarsko- parkski veljavi. — Nakaznične golice in tisko- vine, ki se rabijo v nakaznični (uputniški) službi, pa so tiskane na kronske - vinarske veljavo, je uporabljati do popolne porabe a pred uporabo se morajo vse povsod označe (tudi službene) v stolcih itd. v kronsko- vinarski veljavi lično prečrtati oziroma razlo- čno in lepo na dinarsko - parkso veljavo popraviti. — Največje vplačilo na cno (na- kaznico (uputnico) je 1000 (tisoč) dinarjev.

Pri vseh podružnicah »Drž. posre- lov, za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in Murski Soboti je iskalo v preteklem ted- nu od 14. avgusta do 20. avgusta 1921 dela 126 moških in 111 ženskih delavnic meči. Posredovanj se je izvršilo 383. — Od 1. ja- nuarja 1921 do 20. avgusta 1921 izkazuje 21.924 strank in sicer 10.957 delodajalcev in 10.967 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 6022. Dela iščejo: pisarniške moči, trgovski sodružniki, sotru- nice, kovinarji, natakariji, natakariice, ru- darji, strojnikji, gozdni čuvaji, žagarji, kur- lači, dinarji, dinarice, krojači, čevljarji, valenji, vajenke itd. V delo se spre- jmejo t mizarji, tesarji, usnarji, krojači, čevljarji, petlarji, kovači, hlapiči za h ko- lenem, dekle za polje, služkinje, kuharice, žilvice, valenke in vajenke.

Narodno - socialistična stranka raz- plajne več mest političnih in strokovnih taj- nikov za Ljubljano in Maribor. Nastop takolj plača po dogovoru. Ponudbe s popisom do- sedanjega delovanja naj se pošljejo na tajni- štvo Nar. soc. stranke v Ljubljani, Narodni dom.

K. Sv. Jakubu v Slov. gorcah se s 1. septembrom preseli oddetek finančne stra- že s Pesnice.

Nesreča v Trbovljah je v kamnolomu padla skala na zidarja Ant. Rozmana ter mu zdrobila obe nogi.

Nesreča pri delu. Kmet Valentin Rožič pri Ribnem poleg Bleda je obreza- val suhe veje na drevju. Pri tem se mu je utrgala veja in padel je 10 m globoko. Pri padcu si je polomil več rebel in levo tako težko poškodovanega so prepeljali včeraj v deželno bolnico.

Iz avtomobila je ukradel neznanec dne 16. avgusta na Bledu pred hotelom Mainer nahrbtnik lasti ing. Viktorja Ska- berne iz Ljubljane. V nahrbtniku so bili račun in uradni spisi glede gradnje urad- niških hiš elektrarne v Zavrčnici in več toaletnih potrebščin in drugih malenkosti. Tati je bil gotovo razočaran, ko je odprl nahrtnik, ker je pričakoval gotovo bo- gatejši plen.

Tatinska natakariica. Ana Milavec iz Cirknice, vdova, natakariica je ukradla to- varniškemu uradniku na Savi, J. P. za več tisoč kron perila in pobegnila brzkotne v Nemčijo. Milavecva je jako nevarna tatica. Bila je že 9krat kaznovana in je prišla še le majnika iz ženske kaznilnice v Begunjah na Gorenjskem.

V Stojnem selu je vlomil neznan tat v stanovanje Florjana Kunstek in pokra- del veliko blaga in perila ter okoli 4 kg suhega mesa. O tatu še nimajo nobene sledi.

Huda ženska je vsekakor neka Moškerčeva iz Bizovika. Pri tem je ta žen- ska tako polzkega in gibčnega jezika, da je pred sodiščem, kamor je bila poklicana zaradi zmeranja, ne samo vse očitanje za- marveč je v svoji govornici vrvajala, da je prava bogata.

povedo priče. Da se ji zaenkrat vsaj malo jeziko zajezi je bila obsojena na 3 dni za- pora.

Avtomobilna prometna d. d. v Ljub- ljanu je otvorila pred kratkim promet na progi Ljubljana - Cella po voznom redu prvejne družbe. Vozovi odhajajo iz Cella ob 6.30 in 1.30 popoldne iz Ljubljane pa ob 6.30 in 3.36 popoldne in trajajo ena vožnja približno 3 ure. Cena 1 km 2.

Zahvala! Društvo vpkoljenega učitelstva za Slovenijo v Ljubljani se spošto- vanemu ravnateljstvu kreditne banke pris- rsnico zahvaljuje za podarjenih 1000 kron, katero svoto mu je naklonilo.

Ukradeno koto. Slikarju Antonu Marklju na Vrhniki je bilo ukradeno koto. Tatvine osumljen je bil slikarski pomočnik, ki je tatvino priznal.

Ljubljana.

Slovenski bosanski četast odlikovan. Med vstaši, ki so se borili leta 1875 ob strani pok. kralja Petra Velikega Osvoboditelja proti Turkom je igral važno vlogo tudi Slo- venceski Aleksander Toman, stanujoč danes na Viču pri Ljubljani. Po okupaciji Bosne leta 1878 se je Toman izselil v Ameriko, kjer se je preživljal kot novinar. Pred izbruhom svetovne vojne se je vrnil v domovino, a so ga takoj internirali na ljubljanskem gradu. Sedaj bo Toman z drugimi vstaškimi ve- terani vred odlikovan s Karagorjevo zvez- do ter dobi tudi pokojnino, ker je tako od- redil kralj Aleksander.

Izgon radi protidržavnega delovanja. Policijsko ravnateljstvo v Ljubljani je iz- gnalo za dobo 3 let iz policijskega okoliša 27 letnega krojaškega pomočnika Kadič Bar- telovčič Ernest. Imenovan je izgnan radi protidržavnega delovanja kot komunistični agitator.

Smrtna kosa. Umrla je veletrežcu g. Milku Jesihu v Ljubljani in v Rudniku 12 leta hčerka Dragica, učenka 5. razr. licejske ljudske šole. Pogreb bo v soboto popoldne ob 4. uri iz Florjanske ulice št. 36, iskreno sožalje!

Umrli je večraj zjutraj po kratki bo- lezni dvorni svetnik Franc Trenz, bivši prvi državni pravdnik v Ljubljani. Pokojnik je služil deli časa tudi kot predsednik okrož- nega sodišča v Novem mestu, odkoder se je preselil v Ljubljano. Kot zasebnik, tako kot pravni uradnik, je bil dvorni svetnik Trenz povsod, osobito pa med sodnimi krogi jako priznana in priljubljena oseba. Oboliel je za angino, smrt je pa povzročilo končno za- strupljenje krvi. Blag mu spomin!

Ukradena zlatina. Krojačevi sopro- gi Mariji Gestrin na Poljskih cestih 19 je bila ukradena začetkom meseca zlata za- pestuica v podobi venca, vredna 6000 kron. Okoli Božiča pa je bila ukradena zlata bro- ša, vredna 2000 kron. O tatu ne morejo najti nobene sledi.

Kolo je ukradel neznanec iz veže to- grafra Avgusta Zaletel na Starem trgu. Ko- lo je bilo last narednika v zrečarni na Selu, Glinah. Znamka »Puch, vredno 2000 kron.

Elegantna tatica na ljubljanskem tr- gu. Letošnjo pomlad osobito pred Veliko- nočjo je bil na ljubljanskem mesnem trgu vedno velik naval. Ljudje so si kupovali ple- četa, gnjati in drugo mesovje za praznike. To priliklo je marsikak tat porabil, da si preskrbi po ceni veličokočno plečo. Posrebno zvijaloče je nastopila pri tem poslu neka Emma Mikličeva. Med tem ko je kupovala meso, je zmaknila na jako rafiniran način zvezano šunko, katero je par hipov preje obesil vajenec na kavej nad njeno glavo. Fant je tatico še opozoril, da naj pazi, da jo ne zadene v tavo. — To je izvršila tako spretno, da ni vladno nikdo opazil. Pri go- ranjanju za ceno pa se je tatica vjela. Rekla je namreč, da je že drugje kupila tudi eno šunko in sicer po 2 kroni ceneje. Pri tem pa je pokazala ukradeno šunko. Ni pa po- mislila, da mesarji svoje blago prav dobro poznajo. Mesarica je takoj vžela šunko iz kosa in jo proglasila za svojo. Preprič je čul stražnik in prijel elegantno tatico. Ro- mala sta od stojnice do stojnice od mesarja do mesarja in nobeden ni spoznal tatice in so vsi priuđili, da poznajo kot strokovnjaki, da je to meso delo mesarice, kjer so tatico zasačili. Po obsežnih preiskavah, tatica se je zvijala rafinirano na vse možne načine, je bila tatvina ugotovljena in Emma Mikličeva je bila obsojena na tri tedne strogega za- pora. Toda obsojenka, ki je stroga Nemka in se ni priuđila kljub temu, da je že 13 let med nami, prav nič slovenski, se je pritožila. Toda tudi vzklonilo sodišče se je kljub teatral- ničnim nastopom rafinirane oboževalke vve- rilo o njeni krivdi in potrdilo prvo obsodo.

Preprič zaradi zaplenjenega blaga. Svoječasno je zaplenila finančna straha na ljubljanskem glavnem kolodvoru pri trž- škem brzojavku neki ženski 14 kg srebra. Dotična ženska je imela izkaznico, da je že preiskana, na dokazila pa je bilo navedeno kot vsebina vreče meso, v resnici pa je bilo srebro. To srebro je dalo povod hudemu preprobi med cariniskimi organi in sicer glede razdelitve postavne nagrade. Pri tem si je lastil kolji del nagrade začasno vpkoljeni finančni podprejednik Longer, med tem ko je trdil fin. pripravnik Jože Tršan, da sta zasačila thotapstvo on in njegov tovarš, ne da bi imel Longer pri tem kakozaslugo. Dne 14. junija se je sestavil v carinarni zapisnik glede tega in pri tej priliki je trdil Longer, da je on že naprej vedel, da pride neka žrtva in da je njegova zasluga, da so jo prijeli. Med prepriom pa se je izrazil Jože Tršan, kot navaja oboževalci sledeče: Be- žično, če bi vedeli, da ima ta ženska kaj srebra, bi si ga nekaj vzeli in zeno spustili. Na tozadevno zasebno tožbo je dvignilo dr- žavno pravdnišvo javno obožbo proti Jo- žetu Tršan. Ker pa Longer takrat ni bil uradni funkcionar, marveč je bil le poklican kot priča — in se nbeđen navzoč in pi- sarjni, kjer je vladal precej velik sum vsled medsebojnega preprekanja ni mogel spomniti odnosno ni mogel potrditi žaljivih besed, je bil Jože Tršan oproščan.

Ne očitajte prestanih kazni. Ljudje si med raznimi prepri, kaj radi očitajo stare grehe. Pri tem pa morda ne vedo, ali po- zabljajo, da se prestane kazni ne sme nik- dar očitati in tudi ne tistega dejanja, za ka- tero je bil kdo obsojen in kaznovan. — Vslod očitanja prestane kazni je bil obsojen danes neki Duljar. Mož pa je bil tako trdovraten, da tozadevnega pojasnila sodnikovega ni hotel umeti in je med obravnavo v sodni dvo- rnici očital na novo tožniku še povrh tudi izsiljevanje. Obsojen je bil na 3 dni zapore in v plačilo stroškov. Ker pa še vedno misli, da se mu godi krivica, se boče pritožil.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Maribor.

Zaprisega poštea uradništva. Danes ob 11. uri popoldne so v postlopij tukajšnje glavne pošte prišli vsi poštni uslužbeni iz področja mariborske glavne in kolodvors- ke pošte. Pri zaprisegi sta bila navzoča tudi generalni direktor pošte in brzojava Dimitrijevič in ravnatelj g. dr. Debeljak iz Ljubljane.

Zaprisega zdravnikov. Juiri ob pol 10. popoldne bodo na okrajnem glavarstvu za- priseženi zdravniki in nameščenji tukajšnje javne bolnice.

Porodne obravnave v Mariboru se pričnejo 19. septembra t. l.

Gosposka ulica dobiva nekoliko lepše lice. Te dni so razni trgovci izmenjali svoje razbite napisne table, ob enem pa se tudi pločnik popravlja v vsej ulici. Dobro bi bilo, ako se ta očepševalna dela raztegnejo tudi na ostale ulice mesta.

V griži, ki razsaja v mariborski oko- licci, se ne kaže nobeno izboljšanje polo- žaja. Prej kot slej se pripravljajo vsi slu- žaj in tudi novih smrtnih žrtev je večje število. Tamboli so se treba čuditi, da trža- na oblast dopušča, da se na trgu prodaja nezrelo sadje. Spričo tolke nevarnosti, ki jo povzroča ta kužna bolezen, bi tržno nadzorstvo moralo s potrebno strogotostjo nastopiti, da se tudi s te strani kolikor mo- goče prepreči nadaljno razširjanje bolezni.

Cella.

Izkaznice in legitimacije za ljubljanski velesenji bo naročilo za one, ki se zglasi- jo pri blagajniku obrt. društva v Cellu g. Karl Percu, knjigovodskemu mojstru, do 28. t. m. »Občeslov. obrtno društvo v Cellu«.

Kako so sploščvali nekateri celjski Nemci dan pogreba kralja Petra? »Nova Doba« poroča, da so se na dan pogreba kral- ja Petra podali nekateri celjski Nemci v go- stilno Krajino na Pohulah ter tam tulili in prepavali ter popivali pozno v noč. Ko so se v noči vračali po Bregu domov, so istotako tulili-nemske pesmi, kakor, da bi se nahajali kje v tevtonskih gozdovih. Čudimo se samo, da naša policija, ki ima službo tudi na Bregu tega ni opazila, da bi skunilice žalnega dneva bila odvedla kamor edino spadajo — v zapor. Op. porj.

Sladkor v kokah se je v Cellu zopet podražil za 2 kroni pri kilogramu in stane sedaj 52 kron.

Glavni šahovski turnir v Cellu. Odigra- no se je 10 kolo. Stanje po 10 kola je sle- deče: dr. Erdej 7 in pol (1), König 7 in pol, Vukovič 6 in pol, Poljanec 5 in pol (1), Fer- jan, Kramer in Nicoloff 5, Peyer 3 in pol, Rožič 3, Banekovič 1 in pol. — Enega zad- nji večerov se je priredil tudi brozopetnji turnir, katerega sta se poleg znanih igralcev udeležila tudi E. Kavčič iz Ljubljane in prof. Vagaja. Izid je bil sledeč: dr. Erdej 11 in pol, Poljanec, Vukovič 11, Rožič, Vagaja 7 in pol, dr. Banekovič 4, Ormal 2 in pol, Kav- čič 1.

V meznem gibanju se nahajajo v Ce- lju zlatarji. Kakor čujemo, so se nvedla že pozajanja.

Streia je užgala v sredo zvečer krög 5. ure gospodarske postloje Caterjevo v Smarjeti. Zgorela sta dva objekta. Hliso in sušilnice so je požarnim brambam poseči- lo otefi. — Kakor čujemo, je strela ob istem času užgala še neke pri Vojniku in na Le- bečini.

Deževali je pričelo po naših krajih v sredo zvečer. Čez noč je bilo lepo, v četrtak zjutraj pa je zopet nastalo deževlje in de- žuje naprej. Vsi nekateri poljski pridelki se bodo še za silo nekoliko popravili.

Zvezdna kolearska dirka v Cella. Pod- savez kolearskih klubov za Slovenijo pri- redil jutri v nedeljo 28. t. m. od 8. do 11. ure dop. zvezdno dirko vseh kolearskih klubov in sicer: iz Ljubljane, Maribora, Kri- ževca mesta, Ormoža, Sošanja, Jezice, Kr- ževca itd. ter večjega števila hrvatskih klub- ov. Cilj za vse klube je Cella. Istočasno priredi klub Slov. kolearjev v Cella klu- bovo prvenstveno dirko na 10 km. s pu- vratkom. Skupni obed in zborovanje v hotelu »Balkane«, za tem ob 3. uri pop. obhod po mestu in izlet na Teharje. Kolesarski klub »Ilirija« iz Ljubljane priredi popoldne sta- feto dirko Teharje — Gaberje — Teharje.

Bilanca zdravstvenega tedna v Cella. Skupno je bilo 32 predavanj in sicer 8 v okolici in 24 v mestu. Predavanja je po- setilo skupno 7305 oseb, torej povprečno na dan 230. Rekord je bil dosežen dne 3. avg. ko je bilo 10 predavanj, ki jih je posejilo 3370 oseb. Predavalo se je 13 krat o alkoho- lizmu, 9 krat o jetiki, 2 krat o spolnih boleznih in enkrat o dispanzerjih. Zdravstveno izložbo je obiskalo 1845 oseb, torej povpre- čno na dan 370 oseb.

Ptuj.

Nerednost pri bolniški blagajni. Po od- hodu vodje tukajšnje bolniške blagajne g. Jožeta Rože, se je začelo revidirati vpise v bolniški blagajniški knjigi. — Pri tem se je ugotovilo, da je g. Rože, najbrž poma- toma, vpsal med izdatke bolniške blagajne različne zneske, kateri so se tikali njegovih privatnih zadev. Svoječasno smo pisali tudi glede tega gospoda, da njegovi izdatki ne morejo odgovarjati njegovim prejemkom kot uradnik. — Sedaj se je izkazalo, da so bili naši opomini na mestu. — Tudi v drugih slučajih, kjer sedaj svarimo, boje imela re- vizija isti uspeh. Samó pogumno na delo! Današnjí dan, ko si na stoltna uradnikov ne more kupiti nič poštene oblake, je nemogoče, da si druzg z isto plačo na pošten način pri- hranijo stotisočake.

Avtomobilov ne marajo. Pred kratkim so pri Novi cerkvi zagradili s hlodi cesto in zmerjali avtomobiliste, ki so prihajali iz Za- greba z različnimi imeni. Dne 21. t. m. pa je vrgel pri Škorbi Lovro Galun kamen v vo- zeči avto, tako da je razbil šipo. — Na avtu nahajajoč se inženjer Friderik Haufen iz Ljubljane je bil od kosov zdrobljene šipe- lahko ranjen.

Griza. Po celi okolici je začela močno razsajati griza. Bilo je že več smrtnih slu- čajev.

Prekmurje.

Prekmurska železnica. Komislija za zgradbo železnice med Mursko Soboto in Ormožem je svoje delo končala ter je upati da se prihodnjo spomlad začne z delom. V Ljutomeru se zgradi državni kolodvor, Or- možer dobi tudi nov kolodvor z možnostjo direktne zveze proti Čakovcu in Prager- skemu.

Expozitura okrajnega glavarstva v Dok. Lendavi je prevzel dr. Čuš, dočim gre do- sodnji vodja dr. Kandrič na daljši dopust. Iz Dok. Lendave je premeščen 43. p. p. v Požejo, namesto tega je prišel M. Dol. Len- dave, na postloje in zborovanja.

Šest oseb utonilo. V Gradšču pri Ti- šini so spravljali čoln čez Muro brata Puč- ko in neki mož iz Petanec. Pri tem so vsi trije utonili. Istege dne pa so utonile še tri druge moške osebe pri koprojanju v Muri.

Primorje.

Opelo za kraljem Petrom. Pretečeni to- rek se je vršilo v pravoslavni cerkvi Sv. Spiridiona v Trstu svečano opelo za pokol- nim kraljem Petrom. Vhod v cerkev je bil zasrt z dolgo črno preprogo. Notranost cerkve je vplivala še bolj resno, kakor po- navadi. Ob vhodu so tvorili špalir mestni stražniki v svečani uniformi, a na obeh straneh v cerkvi sta stali dve četi orožnikov pod poveljstvom enega poročnika kot čast- na straža. Pred temi so stali na desni za- stopniki vojaških oblastev, na levi pa za- stopniki civilnih oblastev in vseh tukajšnjih konzulatov. Med drugimi je bilo videti ge- nerala Sanna, poveljnika armadnega zbora in druge častnike. Razen tega je bila zastopa- na po posebnih deputaciji trgovska zbor- nica. Mestno občino je zastopal cav. Villa- santa. Povabljeni gosti so bili sprejeti po jugoslovanskem delegatu g. Nežiču, kateremu so pred odhodom izrazili svoje sožalje nad smrtjo jugoslovenskega kralja. Med opelom je pel ubrano cerkveni zbor. Cerkev slav- nosil se je udeležilo občinstvo vseh slojev. Cerkev je bila nabito polna ljudi. Bilo je tudi mnogo slovenskega ljudstva.

Sokolstvo.

Ljubljanski Sokol naznanja svojemu članstvu, da je društveni sluga pričel s po- biranjem članarine za drugo polletje 1921. Oni člani, ki so sprejeli svoje stanovanje, naj to naznanijo društvu.

Žalno zborovanje Sokolskega društva v Šiški za Ni Vel. preminulim kraljem Petrom I. se vrši danes 27. t. m. v društveni telov- davnici. Brate, sestre in vse prijatelje Sokol- stva se poziva k polnoštevilni udeležbi. Zdravo! — Odbor.

Sport in turistika.

Razstava planinskih in pokrajinskih slik. — »Slovensko Planinsko Društvo« otvori konec prihodnjega tedna razstavo planinskih in pokrajinskih slik v Jakopi- čevem paviljonu v Laternanovem drev- odu. Razstavljena so dela znanega padega amateura-fotografa Boguna. Brinskega, dalje Jospa Kunavreja, slike in fotografije Valent. Hodnika iz Bohinja, Maksa Koželja iz Kam- nika in Ing. Domicelja iz Rakeke. Otvorjena od 9—12 in od 3—6 popoldne. Vstopnina 2 dinarja, za dijake in voljake 1 din. — »Slo- vensko Planinsko Društvo« hoče na ta na- čin pokazati obiskovalcem velikega semaja prirodno lepoto in krasoto naših krajev in planin.

Največja pavalna tekma Jugoslavije bo letošnje prvenstvo na Bledu. Ne le po pro- gramu, ki je nenavadno obsežen in vsebuje tekme v plavanju, skokih, waterpolo igri ter razne vmesne točke, temveč tudi po udeležbi obeta biti to najzanimivejša tekma, kar jih je bilo v Jugoslaviji. Najboljši plavači Srbije, Hrvatske, Slavonije in Dalmacije so že do- spēli na Bled, kjer se vrše zadnje priprave za tekmo. Da se omogoči tem večja ude- ležba pri tekmi je izposlovala »Sportna zve- za« za udeleženca 50 odstotni popust na pro- gah južne in državne železnice. »Sportna zveza« izdaja izkaznice za zmlazno vožnjo le do sobote ob 12. uri v lastni pisarni.

Sarajevski amaterski športski klub : Ilirija. SASK je prvi sarajevski klub, ki po- seti Ljubljano. V svojem nogometnem pod- savezu je najmočnejši klub, tekmi v soboto in nedeljo sta torej tekmi med prvakoma Sarajevskega in Ljubljanskega nogometnega pofsaveza. SASK si je pridobil v zadnjih se- zonah najboljši sloves. Po turneji Ilirije po Dalmaciji in Bosni in april je poročal o njem »Sport«: SASK je najmočnejši klub v Sa- rajevu; njegovo moštvo je zelo hitro in zdru- žuje v sebi izvrstne igralski material. Moštvo je nevarno vsakemu protivniku. — Tekmi se pričeta v soboto in v nedeljo ob pol 18. uri. Vslod visokih železniških stro- škov se je morala določiti nekoliko povišana vstopnina, ki znaša: sedeži I. vrste 10 din, sedeži II. vrste 7 din., stojišča 4 din., dljaške in članske vstopnice 2.50 din.

Velesojm.

Vinski sojem v Ljubljani. Povodom tr- govsko-obrtnega velesojma v Ljubljani od 3. do 12. septembra t. l. priredi vinarški in sadrarski odesk Slov. kmetijske družbe v Mariboru vinski sojem v zvezi z veliko raz- stavo vin iz cele Slovenije. Zastopani bodo vsi vinarški okoliši z najznamenitejšimi vini letnikov 1917, 1919 in 1920. Prijavljeno je nad 60 udeležnikov-producentov z nad 150 vrstami raznih slovenskih vin. Razstava se vrši na velesojmskem prostoru v kmetijskem paviljonu, v katerem se bodo dobivale tudi poskusnje v majhnih kozarkih od vsakega razstavljenega vina proti zmerni odškodnini. Na podlagi vzorcev se bodo tudi lahko skle- pale vinske kupčije! Ker bo pridreženje nu- dila takorekoč celotno siko vinskih pridel- kov iz Slovenije od najzavednejšega do naj- boljšega vina, se vsi p. n. vinski trgovci, krmarji in vinočelci iz cele Jugoslavije in sosednih držav, posebno pa iz bratske Češkoslovaške in Poljske prijazno vabilo, da posõtijo vinski sojem in se uče pozna- vati naše izborne vinske kvalitete. Ravno tako prijazno povabljeni so pa tudi vsi kon- zumenti in čestitci izborne vinske kapljice, da se sami prepričajo, kaj premore naše slovensko vinogradništvo. V zvezi z vinskim sojemom, oziar z vinsko razstavo, priredi imenovani odesk na veselišnem prostoru ve- lesojma v dveh paviljonih svojo vinsko to- čilnico, kjer se bodo točila za čas velesoj- ma najboljša slovenska vina za brezkonku- renčne cene (tudi buteljke iz vinskega sejna se bodo prodajale). Prireditev vinarskega in sadrarskega odeska Maribor obeta nuditi, kar se tiče organizacije, čisto nekaj novega in bo sigurno največja atrakcija ljublan- skega velesojma.

ment šteje 45 predstav. Mogoče so je pri- jave na celoletni abonement, ki se lahko pla- ča v dveh obrokih in sicer polovica takol, druga polovica pa v januarju 1922. Prijagisi abonentovi, ki so bili abonirani v drugi polo- vici pretekle sezone, se sprejemajo od 29. avgusta 1921 do inkluzivno 1. septembra 1921. Novi abonenti naj se biagovoljno pri- javiti 2. in 3. ter od 5. do 7. septembra. Pri- jave sprejema blagajna Narodnega gledali- šča, ki posluje v ta namen v dramskem gledališču od 10. do 12. ure in od 3. do 6. ure. Vhod z Gradščica. Ker je že mnogo abonen- tov prijavihleni, in se blagajna po gorl na- vedčenem roku radi tehničnih ovir ne bo mo- gela ozirati na naknadne prijagise, prostimo vse reflektante, naj se izvolijo pravočasno javiti.

Proda se:

SEJALNI STROJ najnovejši model (19 vrst) se ceno proda. Naslov pove uprava lista. 1786

PISALNA MIZA za gosposko sobo, črno polirano iz trdega lesa. J. SLEJKO, Zg. Siška, 82. 1751

TRANSPORTNI SODI novi hrastovi od 200—600 l vsebine kakor tudi že nekoliko porabljene vseh velikosti.

BENEIN LOKOMOBILA od Langen in Wolf »Oto Wator« prevozna 20/22 PS v skoraj novem stanju takoj za obratovanje pripravljena odda Fa. Ant. Grundner, Poljčane, Slovenija. 1771

PO UGODNI CENI lepa enonadstropna hiša s hladnimi kletmi prikladno zlasti za vinski obrt, pet mlaut oddajene od državnega kolodvora ob želez- niški progi na periferiji Ljubljane. K hiši spada lep vrt v obsegu ca. 30 arov. — Na- slov v upravnistvu. 1769

VSLED NEVRNITVE IZ ITALIJE UJETNIŠTVA

štiri popolnoma nova lično izdelana ognjišča za usdranje in sicer: dva desna in 2 leva. Velikost plošč 18 krat 24 cm. Ogleda se jih lahko

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Moj reverzni smek,« je stvarno pojasnil Royal, dočim je Saint-Andre besno zaklel in se zvrnil vznak. »Najdem te!« je rjul Saint-Andre. »Vedi, da si zapisan krvniku!« Floriza je vztrepetala. A tudi Royal je prebledel. »Krvniku!« je zamrmral. »Da, Brabant mi je povedal. Krvnikov sem, odkar je udarila ura mojega rojstva!« »Pojdiva, gospodična!« je dejal nato Florizi. »A ti, krčmar, poslušaj!« Krčmar je naglo prihitel, sluteč, da se obeta dobiček. »Zgoraj v sobi leži mrtev človek, ki je bil junak in moj edini prijatelj na zemlji. Ali si kristjan, krčmar? Gotovo si. Pokopljí torej dostojno ubogega Brabanta in daj kakemu farju tolar, da ga počasti z molitvico. Za dva dni se vrnem pogledat; ako bom videl, da si izvršil moj ukaz, dobiš deset novih srebrnjakov. Toda gorje tvoji pasji koži, če najdem, da me nisi ubogal do pičice. Na pot se-daj, gospodična!«

Kočija, v kateri je sedela Floriza, je zdrdrala v noč. Naši štirje razboj-niki so vzlic svojim ranam čilo dr-jali z rapirji v rokah, vsi preplašeni nad to novo in nenavadno vlogo. Royal je bil zajahal enega izmed vprežnih konj in je vozil sam, bolje od najspretnjšega kočijaža, ogibaje se jarkov in zaprek, kakor bi mu svetil najlepši dan. Ob jutranjem svitu je dospela koč-ija v Pariz in krenila naravnost proti dvorcu velikega profosa, ki je stal na koncu ceste Sv. Antona, baš nasproti Bastilje. Ob sedmih je zevil na dvorčevo dvorišče. Tam je stal visok, močan in širokopleč mož z ostrimi očmi in košatimi obrvni, ki je prestregel Florizo v svoje naročje ter jo dolgo in nežno stisnil k sebi. Ta mož je bil pariški veliki profos. »Kako da mudiš? Misliš sem že, da me bo konec od nepokoja. In v tak-šnem spremstvu! Kje so naši ljudje? Kaj se je zgodilo?« Tovariši so bili iz previdnosti ostali na ulici. Royal de Beaurevers pa je skočil s konja. Približal se je z roko na mečevem držaju, ter se na-klonil v pozdrav. Veliki profos ga je

meril s svojim jastrebim očesom. »Gospod veliki profos,« je dejal nekam osorno, »zgodilo se je takole: bil sem najet, da bi ugrabil to gos-podično in jo izročil nekemu kava-lirju, čigar ime vam pove sama, ako bo hotela...« »Oh, nesrečnež,« je zamrmrala Floriza, tako tiho, da jo je jedva sil-šal, »pogubljate se!...« In dekličine prsi so vztrepetale. »Oho!« je zarohnel profos, »ali sanjam? In še sam mi pride pravil takšno novico! Meni! Semkaj!...« »Ne sanjate, gospod veliki pro-fos,« je povzel Royal s prejšnjo osor-nostjo. »Ustavil sem gospodično in sem jo odal gospodu, ki mi je bil plačal za ta opravke dvestopeinajst tolarjev s podobo našega kralja.« »Hoj, stražniki!« je zagrmel veliki profos. »Oče!« je zaprosila Floriza, drh-tež od razburjenosti, ki je sama ni prav razumela. »Toda,« je nadaljeval Royal, »obraz tistega gospoda mi nekako ni ugajal. Zato sem mu vrnil njegovih dvestopeinajst srebrnjakov, posadil gospodično v kočijo in jo pripeljal do-

mov. Zbogom, gospod veliki profos!« »Primate ga!« je zarohnel Ron-cherolles. Na klic svojega mogočnega po-veljnika je naskočilo Royała do dva-najst lokostrelcev; dvanajst drugih je zastavilo glavna vrata, da bi mu prestrigli umik. »Tristo hudičev in Satan sam!« je zamrmral Royal. »Kaj če bi se dal prijeti, da morem še nekaj hipov gledi-ti gospodično Florizo, cvet čistosti in ponosa? Toda ne! Videla bi tudi ona mene, in to obešenega. Tega ne maram! S poti, psi!« Njegov meč je široko blisnil iz nožnice; nato se je zaletel, z ostjo naprej. »Primate ga! Na vešala z njim! Držite ga!« je kričal veliki profos. »Milost, oče!« je jeknila Floriza. »Nanj! Na razbojnika! Udri!« je rjula straža. Nastal je pravcati vrtinec besnih krikov in jeklenega žvenketanja. Ro-yal, ki se je zdel zraščten s svojim ra-pirjem v eno bitje, je skakal malik divjemu mačku, sklanjal se in se ob-dajal s strahovitimi sunki in udarci; a Floriza je gledala ta boj s svojimi

mehkimi rjavimi očmi, ne zavedaje se, da veljajo tilhe želje njenega srca razbojniku, ki jo je uplenil na cesti! »Prostor!« je kričnil tisti hip ne-kdo z medenim glasom. »S poti, v imenu presladkega Jezusa!« »Ja, sagrament!« je zagrmel drugi glas. »S poti, Donnerwetter!« »Drži se, golobček!« je trobental tretji glas. »co Dio!« je tulil četrti. »Tripe del papa!« Četvero krikov, četrto sunkov z bodalom, v sredo med stražarje! Trinquemaille, Bouracan, Stronafar in Corpodibale so bili siloma odrinili velika vrata in navalili s pobešenimi glavami. Strahovit trušč je nastal na dvorišču. (Dalje prihodnjč.)

Pridobivajte nove naročnike!

Lastni razstavní paviljon na Ljubljanskem velikem semnju od 3.-12. septembra 1921.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode delniška družba v Ljubljani
Telefon št. 1-67 (Ljubljana) Urzobjavi: Papirnica Vevče
Tlačna centrala:
Papirnica v Vevčah, Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja Jač. Zel.: Zalag.

Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine v Goričanah in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:
Papir iz tkanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojeписni, bankpost, karton in ri-salni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, ne-beljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzobjavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. — Rotacljski tiskovni papir. — Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Zaloga pohištva Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša
velika zaloga lesenega, želez-nega in tapetniškega pohištva.
Ceniki na razpolago!
Na debelo! Eksport! Na drobno!

Dular & Fabiani Veletrgovina manufakture, samo na debelo Ljubljana, Dunajska cesta 33 v Balkanu.
Priporoča p. n. trgovcem svojo veliko zalogo in bogato izbiro manufakturnega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah. Solidna in točna postrežba zajamčena.

Raznovrstno Böhlerovo jeklo
na drobno in debelo l in pol vagona zaloge, železne cevi za vodovode, paro kanaliza-cijo, (škotske) irske pečli, be-tonsko železo dobavlja po tovarniških dnevnikih cenah
„PROMET“, tehn. ind. podjetje LJUBLJANA.

Vedno velika izbira vseh vrst **bombaža, sukanca, kvačkanca, nogavic,** za dame in gospode, ter galanterije na debelo,
Karol Prelog, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje šte. 11.

„Philligrafit,“ siva barva proti rji belí in črni emajl-lak, minij, i. dr. barve, kristalni boraks, naftalin in drugo. Kemikalije v zalogi po jako nizkih cenah

„Promet“ tehn. industr. podjetje, Ljubljana.

Spremeljelo se:
1 strugar za medeniao (Messingdrehsler) samostojen vesten do-lavec z zanesljivo veletno prakso in 5 ključavničarjev dobro kvalificiranih, za orodje posebno za stanice in matice (Stanzon u. Schmitz). Plašilni pogoji po dogovoru. Kranjske tovarne „TITIN“ d. d. železne, ključavničarske in kovinske robe.

„VERA“ roman O. Waldowe je izšel v knjigi in stane broširan 20 K, vezan 26 K v platno vezan 32 K.

Pohištvo in tapetniška delavnica
spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub garniture in kuhinje po nizki cení.
Bran Sever, Ljubljana, Kolizej. Gosposvetska cesta šte. 13. Jug. 27/8.

Dražba premičnin.
Dne 30. avgusta dopoldas ob 9. uri se prodade na „Mlincem“ pri Bledu v vili „Sivana“ na javni sodni dražbi vsled sklepa kr. okrajnega sodišča v Radovljici z dne 12. avgusta 1921, opr. št. E 303/21/8: razne pohištvo, obleke, posoda in drugi predmeti.
Kupci se vabijo.

IŠČE SE!
Jamski paznik samec ali oženjen.
Zidarski polir samec, svoje stroke popolnoma večč, samostojen delavec. Ponudbe naj se pošljejo s prepisi spričeval na upravništvo lista pod štíro „premog“.

Gumijevе cevi za vodo, plin, zrak, vino, žganje, spiralne za paro in visok pritisak dalje: kavčukove plošče, vsako vrsto asbesta, klingerita, ko-nopljе za vlaganje i. t. d. ima trajno veliko zalogo
„PROMET“ tehn. ind. podjetje Ljubljana.

Prevodni zavod Polyglott
preskrbi prevode iz vseh vrst v vse jezike, transkribira cirilico in narobe, pripravi vseh vrst kon-cepte v vseh jezikih. Prevzema vsa strojeписna dela. Uradne ure od 15. do 18. ure
Karloveka cesta 24/1.

Gradbeno podjetje ing. Dukić & drug Ljubljana, Resljeva c. 9 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Večja množina odpadkov **od belega papirja** se prodá.
Porabljivo zelo za mesarje, delikatese itd.
Natančneje v upravi lista.

JANCIGAJ & GAGEL LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 8. POZOR! Prodajamo od danes naprej dokler zaloga traja po konkurenčni cení: POZOR! moške čevlje, prima teleče usnje po K 400— moške čevlje, prima box usnje po K 450—.

Ob počitnicah se naši šolarčki najlepše za-bavajo z zabavno in poučno knjižico s slikami

MOJ ZVERINJAK izvod 20 K
v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg šte. 8.

„Mlencrosti!“ Spisal Ivan Albreht. Cena 16 kron. Izdala in založila „Zvezna knjigarna“ v Ljubljani.

Novo za otroci „MLADA GRUBA.“ Cena 40 kron. ZVEZNA KNJIGARNA, Ljubljana Wolfova ulica št. 1.

Naročajte in širite „JUGOSLAVIJO!“

POZOR!!! POZOR!!!
Bančni konzorciji, kapitalisti, tesarski mojstri, lastniki opekaren išče se kompanjon:
za ustanovitev stavbenega podjetja z centralno pisarno v Ljubljani. Potrebni kapital ali bančni kredit od 300.000 do 1.000.000 kron. Kompanjon bi bil udeležen z 50 % na do-bičku. Za denar bi se nudila absolutna varnost. Strokovno znanje in sodelovanje v podjetju lahko ali ni potrebno. Predvidevana so večja dela. Letni zaslužek za kompanjona od 300.000 do 700.000 kron. P. n. interéenti naj pošljejo svoje dopise pod štíro: **DVIGNIMO DOMAČO OBRT** na upravo »Jugoslavije« do 1. septembra.

OKLIC.
Eri okrajnem sodišču Brdo se bo vršilo dne 24. septembra 1921 ob pol 10. uri soba 5 zakupovanje na javni dražbi:
1. Gostilne obstoječe iz veže, velike gostilniške sobe, ku-hinje, jedilne šrambe, male gostilniške sobe, drvarnice, dimnice, dveh sob za stanovanje v prvem nadstropju, vrt za zelenjavo z utico in souporabo hleva, dvorišča, podstrešja in vodnjaka z vsem gostilniškim inventarjem;
2. Prodajalne obstoječe iz prodajalnice, skladišča, 3 lopi-kozolca, podstrešja s souporabo dvorišča, podstrešja in vodnjaka in prodajalniškega inventarja.
Zakupna doba 2. let počenši s 1. januarjem 1922. Pogoje je vpogledati pri sodišču ob uradnih urah. Okrajno sodišče na Brdu, odd. I. dne 6. avgusta 1921. 1003-

Brez posobnega naznanila.

Milko Jesth, veletřzec, Rudnik — Ljubljana, naznanja v svojem in v imenu svoje žene Drage, svojega sina Milkota, ter vseh ostalih sorodnikov srceprete-sujočo vest, da je njih srčnoljubljena, penadomestljiva, edina hčerka ozir. sestrica vnučinja, nečakinja in sestrična

DRAGICA
učenka V. razreda ljudske licejske šole.

včeraj dne 25. t. m. v 12. letu mirno preminula.

Pogreb nepozabne bo v soboto dne 27. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Florijanska ulica šte. 36, na pokopališče k Sv. Križu.

Rudnik — Ljubljana, dne 26. avgusta 1921.

Mestni pogrebni zavod.